

Správa o činnosti

občianskeho združenia Romano kher – Rómsky dom za rok 2011

Realizované projekty:

1. Názov projektu: Rómska internetová encyklopédia

Termín realizácie projektu: 8. augusta – 31. decembra 2011

Cieľom projektu bolo predložiť odbornej i laickej verejnosti systémový zdroj informácií z oblasti rómskej kultúry prostredníctvom internetu, ako jednej z najúčinnjších foriem šírenia informácií. Projektom sme prispeli k lepšej informovanosti odbornej i laickej verejnosti o rómskej literatúre a literatúre o Rómoch, histórii a kultúre Rómov. Projekt mal tri časti:

1. Rómska internetová encyklopédia bude ďalšou etapou naplňania internetovej stránky Rómskeho dokumentačného a informačného centra. K naplňaniu slovníka prizveme odborníkov z príslušných oblastí. Encyklopédia bude publikovaná v slovenskom a rómskom jazyku, čiastočne v anglickom jazyku.

2. Internetová detská rómska knižnica PARAMISA bude súčasťou Rómskeho dokumentačného a informačného centra. Prinesie informácie o knižných tituloch pre deti od rómskych autorov alebo z rómskeho prostredia. Vybrané dostupné publikácie uverejníme v kompletom vydaní v elektronickej podobe.

3. Výtvarná súťaž Farebný svet je zameraná na upriamenie pozornosti detských čitateľov na rómsku literatúru pre deti a na motiváciu k čítaniu prostredníctvom výtvarnej súťaže. K naplňaniu slovníka sme prizvali odborníkov z príslušných oblastí, na základe dohody sme vytvorili redakčnú radu encyklopédie. Členovia sa stali odbornými garantmi projektu a konzultantmi pri tvorbe hesiel.

Pri tvorbe hesiel sme metodologicky vychádzali z najnovších postupov a budovali na princípoch uplatňovaných vo vedeckej oblasti. Slovník sme štrukturovali do oblastí: osobnosti, pojmy, udalosti a subjekty.

Encyklopédiu sme nazvali rómskym názvom AMARI LUMA – (NÁŠ SVET).

Vzhľadom na začiatočnú fázu tvorby encyklopédie sme vyberali najdostupnejšie a najmenej kontroverzné heslá. Recenzentmi hesiel boli členovia redakčnej rady, ale aj ďalší odborníci.

Informácie o encyklopédii sme publikovali na internetovej stránke v rómskom jazyku, a v anglickom jazyku.

Cieľom časti projektu **Rómska internetová encyklopédia** bolo priniesť na odbornej úrovni zrozumiteľný výklad všeobecných pojmov, javov, reálií a súvislostí týkajúcich sa Rómov žijúcich na Slovensku ale aj v Českej republike, keďže história Rómov na Slovensku je úzko spojená s históriou Rómov v Čechách. Chceme umožniť orientáciu v množstve informácií, ktoré súvisia s Rómami a stať sa pomocníkmi predovšetkým študentom vysokých škôl, ktorí tieto informácie často vyhľadávajú. Uvedomujeme, že podobne ako iné encyklopédie, aj táto sa musí budovať postupne.

2. Názov projektu: Napíš to ešte raz - Irin oda mek jekhvar

Termín realizácie projektu: 12.septembra – 31. decembra 2011

Cieľom projektu bolo upozorniť novinárov na skutočnosť, že príspevky písané o Rómoch, ktoré prezentujú, často nie sú spracované korektne z etického, politického a právneho hľadiska. Viaceré výskumy už niekoľko rokov poukazujú na etnicky deformovanú verejnú debatu ako významnú príčinu vzniku a pretrvávania konfliktu medzi majoritnou populáciou a Rómami. V tomto kontexte sa ukazuje silná potreba deetnizovať verejný priestor a poskytnúť tak neutrálnu pôdu na vznik diskusie bez predsudkov a etnických stereotypov. Z tohto hľadiska bolo stanovenie cieľov mimoriadne vhodné.

Vznikom watch-dog skupiny a jej následnými a aktivitami sme naštartovali aktivity, ktorých cieľom je postupne meniť a skvalitňovať prácu novinárov a následne aj formovať verejnú mienku, ako aj sústreďovať hlasy odborníkov a verejne aktívnych ľudí, ktorí sa snažia scitlivovať pohľad na túto problematiku.

Vytvorili sme pre novinárov i pre verejnosť **pravidelnú odbornú spätnú väzbu** - dostupnú internetovú stránku www.mekjekhvar.sk v rámci ktorého vychádzame z Etického kódexu novinárov a upozorňujeme na jeho porušovanie.

Vydali sme brožúru, ktorá obsahuje názory novinárov – rómskych i nerómskych, splnomocnenca vlády SR pre rómske komunity a osôb zapojených do projektu, ale aj osobností z politológie, sociológie a ďalších oblastí, ktorí sa venujú vo svojej profesii téme Rómovia a dokážu výrazne ovplyvňovať verejnú mienku.

Brožúru sme distribuovali najmä medzi novinármi a študentmi žurnalistiky a sociológie. Podarilo sa nám **zapojiť aj mladú rómsku inteligenciu** a vytvoriť priestor na prezentáciu ich postojov.

3. Názov projektu: BiblioRoma: Rómovia na Slovensku a knižnice

Termín realizácie 8. apríla 2011

Seminár konaný pri príležitosti Medzinárodného dňa Rómov v spolupráci s Univerzitnou knižnicou v Bratislave.

4. Názov projektu: Farebný svet

Termín realizácie: apríl – jún 2011

Cieľom projektu bolo zorganizovať a uskutočniť čitateľsko výtvarnú súťaž pre deti základných škôl, základných umeleckých škôl a detských domovov. Poslaním súťaže FAREBNÝ SVET motivovať žiakov, aby prostredníctvom svojich výtvarných aktivít:

- a) dokázali tvorivo sformulovať svoje myšlienky a postoje k spolunažívaniu Rómov a príslušníkov väčšinovej spoločnosti;
- b) vytvárali ďalší priestor na prezentáciu a konfrontáciu svojich predstáv a myšlienok orientovaných na realizáciu spoločných aktivít Rómov a väčšinovej spoločnosti a k zlepšovaniu vzájomných vzťahov;
- c) spoznávali kultúru Rómov a účinnou formou prispievali k aktívnemu multietnickému dialógu;

Finančná podpora

Realizované projekty podporilo:

Úrad vlády SR: 15 990,- EUR

Veľvyslanectvo USA: 904,80 EUR

Nadácia Intenda: 600,- EUR

2% daní z príjmov: 432,40 EUR

V Bratislave, 13. marca 2012